

(ร่าง) กรอบนโยบายโทรคมนาคมแห่งชาติ

พระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2553 ได้ปรับเปลี่ยนความสัมพันธ์ของรัฐบาลและ กสทช. ให้ชัดเจนขึ้น โดยกำหนดให้การดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ กสทช. ต้องสอดคล้องกับนโยบายที่คณะรัฐมนตรีแถลงไว้ต่อรัฐสภา (มาตรา 74) และในการจัดทำแผนบริการโทรคมนาคมพื้นฐานโดยทั่วถึงและบริการเพื่อสังคม กสทช. ต้องหารือกับหน่วยงานของรัฐอื่นที่เกี่ยวข้อง และแผนดังกล่าวต้องสอดคล้องกับนโยบายที่คณะรัฐมนตรีแถลงไว้ต่อรัฐสภา (มาตรา 50)

เพื่อให้การดำเนินการของรัฐบาลตามบทบาทที่กำหนดโดยกฎหมาย และการดำเนินนโยบายในด้านโทรคมนาคมของประเทศไทยในสภาพแวดล้อมปัจจุบันและอนาคตเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพที่เหมาะสม และก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อเศรษฐกิจและสังคมไทย ตลอดจนสามารถพัฒนาอุตสาหกรรมโทรคมนาคมของไทยให้ก้าวหน้าต่อไปอย่างยั่งยืน กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในฐานะหน่วยงานฝ่ายบริหารที่ดูแลนโยบายด้านการสื่อสารของประเทศ จำเป็นต้องมีการจัดทำกรอบนโยบายโทรคมนาคมแห่งชาติขึ้น

เป้าหมาย

1. ศักยภาพในการแข่งขันของประเทศไทยเพิ่มขึ้น จากการลดต้นทุนด้านโครงสร้างพื้นฐานสำหรับธุรกิจต่างๆ โดยอัตราค่าบริการโทรศัพท์พื้นฐาน โทรศัพท์เคลื่อนที่ และอินเทอร์เน็ต ความเร็วสูงของประเทศไทยอยู่ในระดับต่ำอย่างน้อยเป็นอันดับที่สองในภูมิภาคอาเซียน ในปี 2557
2. มีผู้ใช้ (subscriber) บริการอินเทอร์เน็ต ความเร็วสูงทั้งระบบมีสายและไร้สายรวมกัน เพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องจนถึงระดับอย่างน้อย ร้อยละ 35 ของประชากร ในปี 2557 และร้อยละ 70 ของประชากร ในปี 2564 และประชาชนมีโอกาสในการเข้าถึงบริการ สื่อสารที่สำคัญ รวมทั้งบริการโทรศัพท์ฉุกเฉินอย่างเท่าเทียมกัน
3. มีกลไกในการคุ้มครองผู้บริโภค ที่มีประสิทธิผล ทั้งในด้านการเปิดเผยข้อมูล การกำกับดูแลคุณภาพและอัตราค่าบริการ
4. โครงสร้างพื้นฐานด้านโทรคมนาคมมีความมั่นคง ปลอดภัยจากภัยคุกคาม และสามารถรับมือกับภัยธรรมชาติ หรือเหตุการณ์ฉุกเฉินต่างๆ ได้

ยุทธศาสตร์

1. เปิดเสรีบริการโทรคมนาคม และจัดอุปสรรคในการเข้าสู่ตลาด โดยยกเลิกกฎระเบียบที่ขัดขวางการแข่งขันอย่างเสรีและเป็นธรรม ส่งเสริมให้เกิดการเชื่อมต่อโครงข่าย (interconnection) ที่โปร่งใส สมเหตุสมผล ทันเวลา และมีอัตราค่าเชื่อมต่อที่สะท้อนต้นทุน และเร่งรัดการดำเนินการเพื่อรักษาสิทธิของผู้ใช้บริการในการคงเลขหมายเมื่อเปลี่ยนผู้ให้บริการ (number portability) ตลอดจน เปิดเสรีบริการสื่อสารผ่านดาวเทียมทั้งในส่วนของภาคอวกาศ และภาคพื้นดิน
2. ส่งเสริมให้เกิดการลงทุนในโครงข่ายบรอดแบนด์ เพื่อสร้างการแข่งขันระหว่างผู้ประกอบการที่มีโครงข่ายเป็นของตนเอง (facilities-based competition) โดยไม่จำกัดเทคโนโลยีที่ใช้ เช่น โครงข่ายเคเบิล บรอดแบนด์ไร้สาย โครงข่ายใยแก้วนำแสง หรือโครงข่ายดาวเทียม ทั้งนี้ เพื่อส่งเสริมการแข่งขันข้ามแพลตฟอร์ม (inter-platform หรือ intermodal competition)
3. ปรับปรุงแก้ไขหลักเกณฑ์เรื่องสิทธิแห่งทาง (rights of way) ให้อำนวยความสะดวกในการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานมากขึ้น เช่น ยกเลิกข้อกำหนดที่ให้ผู้ประกอบการที่ต้องการเดินสายหรือติดตั้งอุปกรณ์บนเสาหรือท่อของหน่วยงานรัฐหรือผู้ให้บริการสาธารณูปโภค ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่หน่วยงานรัฐหรือผู้ให้บริการสาธารณูปโภคนั้นกำหนด โดยให้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่ กสทช. กำหนดแทน
4. ส่งเสริมให้เกิดการลงทุนและการบริการโครงข่ายใยแก้วนำแสง (dark fiber) ที่ไปถึงทุกหัวถนนในเขตเมือง (FTTC) โดยผู้ประกอบการโครงข่าย (network company) น้อยราย ซึ่งให้บริการแก่ผู้ประกอบการโทรคมนาคมและผู้ประกอบการโทรทัศนอย่างเปิดกว้างและไม่เลือกปฏิบัติเพื่อลดการลงทุนซ้ำซ้อน และกำหนดให้การใช้โครงข่ายร่วมกันเป็นเงื่อนไขการให้ใบอนุญาต 3G หรือ LTE หรือใบอนุญาต NGN อื่นๆ ในอนาคต
5. กระตุ้นให้เกิดอุปสงค์ในการใช้บริการบรอดแบนด์ โดยส่งเสริม การลงทุนและการใช้บริการทางไกลผ่านโครงข่ายต่างๆ เช่น การพบปะทางไกล (telepresence) การศึกษา (e-education) และการรักษาพยาบาล (e-health) ตลอดจนบริการรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ (e-government) ต่างๆ เช่น การรายงานสภาพจราจร การชำระค่าปรับแก่ตำรวจ การจดทะเบียนยานพาหนะ และการใช้แผนที่อิเล็กทรอนิกส์ในด้านต่างๆ เป็นต้น
6. ให้การอุดหนุนบริการอย่างทั่วถึงเฉพาะในส่วนของ “ช่องว่างของการเข้าถึงที่แท้จริง” ซึ่งได้แก่พื้นที่ต้นทุนการให้บริการสูง กลุ่มประชากรผู้มีรายได้น้อย หรือด้อยโอกาส และ องค์กรที่ทำงานบริการสังคมเท่านั้น โดยกำหนดบริการเป้าหมายอย่างเป็นทางการเทคโนโลยี (technology neutral) และคัดเลือกผู้ให้บริการด้วยวิธีการประมูล เพื่อให้ใช้เงินอุดหนุนจากกองทุนน้อยที่สุด

7. จัดให้มีกลไกในการคุ้มครองผู้บริโภค ซึ่งรวมถึงการกำกับดูแลอัตราค่าบริการ ในกรณี ที่ผู้ประกอบการมีอำนาจเหนือตลาด การเปิดเผยคุณภาพของบริการ และการแจ้งให้ผู้ใช้บริการทราบเงื่อนไขบริการต่างๆ อย่างครบถ้วน โดยเฉพาะบริการโรมมิ่ง
8. จัดให้มีบริการโทรศัพท์ฉุกเฉินเลขหมายเดียว ซึ่งไม่เสียค่าใช้จ่าย สามารถระบุตำแหน่งของผู้แจ้งได้ และสามารถวินิจฉัยเหตุฉุกเฉินและส่งต่อไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ึ่งได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้ความช่วยเหลือประชาชนได้อย่างรวดเร็ว
9. ให้แรงจูงใจแก่ผู้ประกอบการในการยกระดับความมั่นคงของโครงข่าย โดยกำหนดให้ หน่วยราชการและรัฐวิสาหกิจ สามารถจัดจ้างหรือเช่า บริการสื่อสารที่สำคัญ เฉพาะจากผู้ที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน ISO/IEC 27001 หรือยอมรับการปฏิบัติตามแนวปฏิบัติ และมาตรการขั้นต่ำของ กสทช. และตั้งคณะทำงาน ระดับสูง ขึ้นเพื่อจัดทำแผนแม่บทความมั่นคงของโครงข่าย ในกรณีวิกฤติ เช่น เกิดจลาจลข้อมูล หรือโจมตีโครงสร้างพื้นฐานทางสารสนเทศที่สำคัญยิ่ง (critical information infrastructure) และมีผลต่อความมั่นคงของชาติ
10. วางระบบในการแจ้งเหตุฉุกเฉินในสภาวะวิกฤติ เช่น กรณีเกิดภัยธรรมชาติ ที่ถูกต้อง รวดเร็ว และมีความเป็นเอกภาพ ผ่านสื่อต่างๆ ทั้งโทรคมนาคม และการแพร่ภาพกระจายเสียงในรูปแบบต่างๆ